

ДЕРЖАВНИЙ РЕЄСТРАТОР ЯК ЕЛЕМЕНТ СИСТЕМИ ДЕРЖАВНИХ ОРГАНІВ, ЩО ЗДІЙСНЮЮТЬ РЕЄСТРАЦІЙНЕ ПРОВАДЖЕННЯ

СОЛОНАР А.В.

Здобувач кафедри адміністративного
права ХНУВС

Розуміння системи державних органів, уповноважених на виконання владних дій у сфері державної реєстрації, походить із глибинного трактування сутності самих органів, які є невід'ємною складовою частиною держави. У сучасній теорії права не приділяється належна увага як згрупуванню органів, які здійснюють реєстраційне провадження, так і закріпленню цього питання на законодавчому рівні.

Процедура державної реєстрації стосується всіх суб'єктів господарювання, якими є громадяни України або інших держав, не обмежені законом у правосуб'єктності, а також юридичні особи всіх форм власності. Функція державної реєстрації юридичних і фізичних осіб-підприємців покладена на державного реєстратора. Здійснюючи вищезазначену функцію, державний реєстратор виступає в якості суб'єкта реєстраційного провадження. Постає необхідність визначення місця цієї посадової особи у системі органів, що здійснюють реєстраційне провадження.

Для більш повного дослідження даного питання, варто навести визначення реєстраційного провадження. Реєстраційне провадження – регламентована адміністративно-процесуальними нормами діяльність уповноважених органів публічної адміністрації, в ході якої вирішуються питання про офіційне визнання законності правових актів; законності дій юридичних та фізичних осіб; наділення суб'єктів права відповідними правами або обов'язками; а також про облік та фіксацію юридичних фактів шляхом закріплення їх у реєстраційних документах [1, 86]. З огляду на державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців, то реєстраційне провадження у даному

випадку полягає у засвідченні факту створення або припинення суб'єкта господарювання.

Вітчизняні адміністративісти під системою державних органів, що здійснюють реєстраційне провадження, розуміють сукупність взаємодіючих самоврядних елементів – певних уповноважених державних органів, діяльність яких достатньо повно врегульована нормами законодавства і здійснюється виключно в межах такої системи. Складовими елементами системи державних органів, що здійснюють реєстраційні процедури виступають: а) держателі (розпорядники) державних реєстрів і б) реєстратори державних реєстрів [2, 164].

Розпорядником державного реєстру у цій системі виступає орган виконавчої влади, який сам складає певним чином сформовану систему органів. У свою чергу до реєстраторів державних реєстрів можуть належати органи державної виконавчої влади, його посадова особа, органи місцевого самоврядування, його посадова особа, а також державні установи й організації, підприємства, приватні особи, якщо вони приймають владні рішення або видають індивідуально-правові акти в рамках делегованих їм публічно-правових повноважень щодо здійснення реєстраційної процедури.

До першого елемента системи слід віднести Державний комітет України з питань регуляторної політики та підприємництва, діяльність якого врегульована Положенням «Про Державний комітет України з питань регуляторної політики та підприємництва», затвердженим Постановою Кабінету Міністрів України від 26 квітня 2007 р. № 667.

До другого елемента системи державних органів, тобто до реєстраторів державних реєстрів, відноситься державний реєстратор. Правове регулювання діяльності державного реєстратора здійснюється на підставі Закону України «Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців». Стаття 1 вищевказаного Закону визначає, що державний реєстратор – посадова особа, яка відповідно до Закону України «Про державну реєстрацію юридичних

осіб та фізичних осіб-підприємців» від імені держави здійснює державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців [3].

Державний реєстратор підпорядковується міському голові міста обласного значення або голові районної, районної в містах Києві та Севастополі державної адміністрації. У свою чергу, нагляд за діяльністю державного реєстратора здійснюється Державним комітетом України з питань регуляторної політики та підприємництва та/або його територіальними органами в Автономній Республіці Крим, областях, містах Києві та Севастополі.

Отже, з огляду на вищезазначене можна визначити, що у тому випадку коли мова йде про безпосереднє підпорядкування, державний реєстратор виступає як посадова особа органу державного влади; коли він безпосередньо здійснює функції, пов'язані з державною реєстрацією суб'єкта господарювання, то діє як суб'єкт реєстраційного провадження; тоді як в системі органів, що здійснюють реєстраційне провадження, він - складовий елемент цієї системи, а саме реєстратор державного реєстру.

Література

1. Кузьменко О.В. Природа реєстраційного провадження // Вісник Академії митної служби України. Серія : «Право». – 2009. – № 1 (2). – С. 81-87.
2. Мовчан Д.В. Щодо систематизації державних органів, які здійснюють реєстраційне провадження // Проблеми законності. – 2009. - № 103. – С. 159-166.
3. Закон України «Про державну реєстрацію юридичних осіб і фізичних осіб-підприємців» від 15 травня 2003 р. № 755 – IV // ВВР. – 2003. - № 31-32. – Ст. 263.

Солонар А. В. Державний реєстратор як елемент системи органів, що здійснюють реєстраційне провадження / А. В. Солонар // Матеріали II Всеукр. наук.-практ. конф. «Закарпатські правові читання» : у 2 т. (Ужгород, 29–30 квітня 2010 р.) / за заг. ред. Ф. Г. Ващука, П. А. Трачука.– Ужгород : ЗакДУ, 2010. – Т.1. – С. 239–240.